ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 54.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 8-го Іюля — 1838 — Wilno. Piątek. 8-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Распространились было здѣсь слухи о значительномъ якобы измѣненіи свойства Минеральныхъ соляныхъ водъ, находящихся Гродненской Губерніи и тогожъ уѣзда въ селеніи Друскеникахъ. Извѣстіе это хотя казалось выдуманнымъ безъ всякаго основанія, но Его Сіятельство Г. Виленскій Военный Губернаторъ и Генералъ Губернаторъ Гродненскій, Бѣлостокскій и Минскій Князь *Долгоруковъ*, принимая въ уваженіе сколько подобнаго рода слухи могутъ обезпокоивать пользующихся этими водами, и сколько самому заведенію могутъ быть вредны, приказавъ истребовать для опыта пробы означенныхъ водъ, употребляемыхъ въ Друскеникахъ на ванны и для питья, 27 истекшаго Іюня поручилъ Профессору Химіи Виленской Медико-Хирургической Академіи Игнатію *Фонбергу* разложить оныя и объ оказавшемся донести.—Слѣдствіемъ чего, какъ видно изъ рапорта Г. Фонберга отъ 2 сего Іюля, степень силы и свойства этихъ водъ нималѣйше неизмѣнились, и что столько же составныхъ веществъ и въ такомъ же количествѣ найдено въ доставленныхъ нынѣ водахъ, сколько было прежде и именно такъ, какъ изъяснено о томъ въ описаніи, напечатанномъ для всеобщаго извѣстія, подъ заглавіемъ: *Описаніе Друскеникскихъ Минеральныхъ водъ.*

Санктпетербургъ, 30-го Іюня.

Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 6-й день сего Іюня, состоящій при Канцеляріи Совѣта Воспитательнаго Общества Благородныхъ дѣвицъ, Коллежскій Совѣтникъ *Венигель*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Ордена Св. Анны второй степени.*

— Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава третьей степени*, Учитель Ст. Петербургскаго Училища Ордена Св. Екатерины Титулярный Совѣтникъ *Сантъ-Иллеръ*; Правитель Московской Конторы Адресовъ 2-го Отдѣленія Коллежскій Совѣтникъ Князь *Грузинскій*; Чиновникъ особыхъ порученій при Московскомъ Военномъ Генералъ-Губернаторѣ, Титулярный Совѣтникъ *Верховскій* и Абовскій Плацъ-Маіоръ, состоящій по Арміи Подполковникъ *Эйхлеръ 2 й.*

— Бригадному Командиру 3-го и 4-го военно-рабочихъ баталіоновъ, состоящему по Арміи Полковнику *Шипову 2-му*, въ награду отлично-усердной службы, Всемилостивѣйше пожалованы, въ вѣчное и потомственное владѣніе, тысяча пять сотъ десятинъ земли.

— Высочайшимъ Указомъ даннымъ Придворной Конторѣ 7 сего Іюня, Комеръ-Юнкеръ Двора Его Императорскаго Величества Графъ Болеславъ *Потоцкій*, въ уваженіе значительныхъ пожертвованій, сдѣланныхъ имъ въ пользу учебныхъ заведеній Министерства Народнаго Просвѣщенія, Всемилостивѣйше пожалованъ въ званіе Камергера.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Wilno.

Rozeszła się tu była wieść o znacznej jakoby zmianie przyrodzenia wód mineralnych solnych, znajdujących się w Gubernii i Powiecie Grodzieńskim, we wsi Druskienikach. Wieść ta, jakkolwiek się zdawała bydź wymysłem, na żadnej zasadzie nieugruntowanym; wszelako Jaśnie Oświecony Xiążę *Dołhorukow*, Wojenny Gubernator Wileński, Jenerał-Gubernator Grodzieński, Miński i Białostocki, znając, ile pogłoski tego rodzaju przynieść mogą niespokojności udającym się do rzeczonych wód, i ile samemu zakładowi są szkodliwe, rozkazał dostarczyć sobie drogą urzędową próbek tameczuych wód, używanych za napój i na kąpiele, i w dniu 27 miesiąca Czerwca b. r. polecił Professorowi Chemii tutejszej Medyko Chirurgicznej Akademii, Ignacemu *Fonbergowi*, ażeby je rozebrał i o wypadkach rozbioru uwiadomił. Owoż z raportu, podanego przezeń w dniu 2 Lipca okazuje się, że stopień nasycenia wód Druskienickich zgoła się nie zmniejszył, i nie odmienił się ich rodzaj: też same bowiem części, i w takiejże ilości, znalezione zostały w wodzie teraźniejszej, jakie były w latach upłynionych, i jakie w piśmie pod tytułem: *Opisanie wody mineralnej Druskienickiej*, podane zostały do wiadomości publicznej.

Sankt-Petersburg, 30-go Czerwca.

Przez Najwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły Rossyjskich Cesarskich i Królewskich Orderów, w dniu 6 m ter. Czerwca, zostający przy Kancellaryi Rady Towarzystwa wychowania Dam Szlachetnych, Radca Kollegialny *Wenigiel* Najłaskawiej mianowany Kawalerem *Orderu Sw. Anny drugiego stopnia.*

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kapituły Rossyjskich Cesarskich i Królewskich Orderow, Najłaskawiej mianowani Kawalerami *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława trzeciego stopnia*, Nauczyciel Petersburskiej szkoły Orderu Sw. Katarzyny Radca Honorowy *Saint Hiliare*; Rządca Moskiewskiego Kantoru Adressow 2-go oddziału, Radźca Kollegialny Xiążę *Gruziński*; Urzędnik do szczególnych poleceń przy Moskiewskim Wojennym Jenerał-Gubernatorze, Radźca Honorowy *Werchowski*; i Plac-Major Abowski, liczący się w Armii Podpółkownik *Eichler 2-gi.*

— Brygadnemu Dowódcy 3go i 4 wojskowo-roboczych batalionow, liczącemu się w Armii Półkownikowi *Szipowu 2-mu*, w nagrodę odznaczającej się gorliwością służby, Najłaskawiej darowano, na wieczne i dziedziczne władanie, tysiąc pięćset dziesięcin ziemi.

— Przez Najwyższy Ukaz do Kantoru Dworu, pod d. 7-m ter. Czerwca, Kamer-Junker Dworu Jego Cesarskiej Mości, Hrabia Bolesław *Potocki*, z uwagi na znaczne ofiary, uczynione przezeń na rzecz szkolnych zakładow Ministeryum Narodowego Oświecenia, Najłaskawiej mianowany Szambelanem.

— Въ послѣднемъ (26-мъ) нумерѣ Сенатскихъ Вѣдомостей напечатанъ Указъ Его Императорскаго Величества изъ Правительствующаго Сената (10-го Iюня), о причисленiи воспитанниковъ Морскаго Кадетскаго Корпуса, окончившихъ въ ономъ полный курсъ, но по болѣзни оказавшихся неспособными къ морской службѣ и выпущенныхъ изъ Корпуса, классными чинами; къ 1-му разряду гражданскихъ чиновниковъ, и о уравненiи воспитанниковъ сего Корпуса, которые поступаютъ не во флотъ по невыдержанiю экзамена, съ гражданскими чиновниками 2-го разряда.

— Его Императорское Величество, по Положенiю Комитета Гг. Министровъ, 24-го минувшаго Мая, Высочайше повелѣть соизволилъ: для облегченiя ускоренiя хода дѣлъ, подлежащихъ разсмотрѣнiю Коммерческихъ Судовъ; дозволить жителямъ не только тѣхъ губернiй, гдѣ находятся Коммерческiе Суды, но и другихъ, вновь начинать въ сихъ судахъ и переносить въ оные изъ Магистратовъ и Ратушъ заведенныя въ сихъ послѣднихъ дѣла по коммерческимъ оборотамъ, если въ условiяхъ договоровъ, между тяжущимися не было или не будетъ, на основанiи 962 ст. Св. Зак. т. XI Уставовъ Торговыхъ, уже предварительно постановлено, въ случаѣ спора, разбираться въ томъ или другомъ Коммерческомъ Судѣ,— съ условiемъ, чтобъ обѣ тяжущiяся стороны были согласны на разсмотрѣнiе ихъ дѣлъ въ Коммерческомъ Судѣ, и о таковомъ согласiи или несогласiи представляли письменные отзывы, надлежащимъ образомъ удостовѣренные начальствомъ тѣхъ мѣстъ, гдѣ имѣютъ хотя временное пребыванiе.

— Въ ознаменованiе особаго Высочайшаго благоволенiя къ отличному подвигу благотворительности, оказанному содержателями Ст. Петербургскихъ питейныхъ сборовъ, по полученiи, въ 1834 году, извѣстiя о пожарѣ, истребившемъ городъ Тулу, пожертвованiемъ въ пользу пострадавшихъ отъ онаго миллiонъ рублей, Всемилостивѣйше пожалованы изъ сихъ содержателей Почетныхъ Гражданъ, Коммерцiи Совѣтникъ *Кузинъ* и 1-й гильдiи купецъ *Якунчиковъ*, согласно удостоенiю Комитета Министровъ, Кавалерами *Ордена Св. Владимира 4-й степени*, на основанiи 2236 статьи Продолженiя Свода статутовъ орденовъ.

— 21-го Iюня, скончался здѣсь, въ Ст. Петербургѣ, Членъ Коммиссiи Прошенiй, 3-го класса Семенъ Агафоновичъ Бижеичъ, къ общему сожалѣнiю многочисленныхъ друзей своихъ и всѣхъ имѣвшихъ случай знать его лично. (*С. П.*)

— Пароходъ *Наслѣдникъ*, шкиперъ *Босъ*, отправился сегодня въ Травемюнде съ 54 пассажирами, въ числѣ которыхъ находятся: Членъ Государственнаго Совѣта, Князь *Друцкой-Любецкiй*, Генералъ-Адъютантъ Графъ *Ламбертъ* и сынъ его, Корнетъ Кавалергардскаго полка; Сенаторъ Тайн. Сов. Баронъ *Бюлеръ*, Гофмейстеръ Графъ М. *Вiельгорскiй*; Ея Прев. Г-жа *Ребиндеръ*; Профессоръ И. Московскаго Университета *Топоровъ*; Датскiй Консулъ въ Малагѣ *Шольцъ*; Пасторы *Листеръ Винеблъсъ* и *Эрнстъ*, актеръ *Варанго* и Англ. Каб. курьеръ Р. *Фенесси*.

— Статья о пожарѣ близъ города Ряжска, напечатанная въ N 53 Литов. Вѣстника, оказалась не совсѣмъ вѣрною. По оффицiальнымъ извѣстiямъ, кромѣ слободъ Фофанской, Стрѣлецкой, Пушкарской и Ямской, потерпѣла также и Слобода Ивановская; домовъ въ нихъ сгорѣло не 700, а 385; въ городѣ не 21 домъ, а 3 деревянныхъ дома, да разныхъ построекъ 23. (*Спб. В.*)

Варшава, 27-го Iюня.

24 го Iюня (6-го Iюля), въ восемь часовъ утра, Государь Императоръ изволилъ выѣхать изъ Варшавы, къ общему сожалѣнiю здѣшнихъ жителей. Наканунѣ, вечеромъ, Его Императорское Величество изволилъ отправиться въ лагерь, и, по окончанiи маневровъ, продолжавшихся до слѣдующаго утра, предпринялъ дальнѣйшiй путь.

Того же числа во второмъ часу по полудни, Его Королевское Высочество Эрцъ-Герцогъ Фердинандъ д'Эсте, также выѣхалъ изъ Варшавы.

Офицiальная Газета Царства Польскаго увѣдомляетъ: „Въ N. 148 нашей газеты, упомянули, между прочимъ, о томъ, что Государь Императоръ 21 Iюня (3-го Iюля) удостоилъ посѣщенiемъ Своимъ здѣшнiй Институтъ для воспитанiя дѣвицъ учрежденный; но не имѣя еще точныхъ о семъ свѣдѣнiй, не могли сообщить публикѣ тѣхъ подробностей, которыя сопровождали таковое посѣщенiе Его Величества.

Спѣшимъ дополнить нашу предъидущую статью!

Осмотрѣвъ работы, производящiяся въ укрѣпленiяхъ форта Сливицкаго, за Прагою. Государь Императоръ, сопутствуемый Генералъ-Фельдмаршаломъ, изволилъ проѣхать прямо оттуда въ Институтъ. У самаго входа Его Величество встрѣченъ былъ На-

— W ostatnim (26) numerze Gazety Senackiej opublikowany jest Ukaz Jego Cesarskiej Mości z Rządzącego Senatu (10-go Czerwca), o przyłączeniu uczniów Morskiego Korpusu Kadetów, którzy ukończyli w nim kurs zupełny, ale z przyczyny choroby okazali się niezdolnymi do służby morskiej, tudzież wypuszczonych z Korpusu w rangach klassycznych, do 1-go rzędu urzędnikow cywilnych, i o zrównaniu uczniów tego Korpusu, którzy nie wchodzą do Flotty z przyczyny niezdania examinow, z urzędnikami cywilnymi 2-go rzędu.

— Jego Cesarska Mość, po nastałém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, 24-go zeszłego Maja, Najwyżej rozkazać raczył: dla ulżenia i przyśpieszenia toku spraw, ulegających rozpatrzeniu Sądow Handlowych, dozwolić mieszkańcom, nie tylko tych Gubernij, gdzie się Sądy Handlowe znajdują, ale i innych nowo rozpoczynać w tych Sądach i przenosić do nich z Magistratow i Ratuszow rozpoczęte w tych ostatnich sprawy tyczące się obrótow Handlowych, jeżeli w warunkach umów, między rozprawiającemi się nie było albo nie będzie, na osnowie 962 artykułu Połączenia Praw T. XI Ustaw Handlowych, poprzednio już postanowiono, w razie sporu, roztrząsać go w tym lub owym Sądzie Handlowym,— z warunkiem, ażeby obie rozprawiające się strony były zgodnemi na rozpatrzenie ich spraw w Sądzie Handlowym, i o takowém zgodzeniu się albo nie zgodzeniu się, iżby przysyłali odezwy na piśmie, należytym sposobem zaświadczone przez Zwierzchność tych miejsc, gdzie mają choćby czasowe przebywanie.

— Dla oznamionowania szczególnego Najwyższego zadowolenia ku odznaczającemu się dziełu dobroczynności, okazanemu przez dzierżawcow S. Petersburskich odkupów trunkowych, po otrzymaniu, w r. 1834, wiadomości o pożarze, który zniszczył miasto Tułę, przez ofiarowanie na rzecz tych, którzy od niego ucierpieli miliona rubli, Najłaskawiej mianowani z tych dzierżawców Pocz̀etnych Hrażdan, Radźca Handlowy *Kuzin* i Kupiec 1-ej gildy *Jakunczykow*, zgodnie z uznaniem Komitetu Ministrów, Kawalerami *Orderu Św. Włodzimierza 4-go stopnia*, na osnowie 2,226 artyk. dalszego ciągu Połączenia statutow Orderow.

— Dnia 21-go Czerwca, umarł tu w S. Petersburgu, Członek Kommissyi Prośb, 3-ej klassy Symeon Agafanowicz *Biżeicz*, z powszechnym żalem licznych swoich przyjaciół i wszystkich, którzy mieli zręczność znać go osobiście. (*P. P.*)

— Statek parowy *Następca*, Szyper *Bos*, wypłynął dzisia do Travemünde z 54 possażerami, w których liczbie znajdują się: Członek Rady Państwa, Xiąże *Drucki-Lubecki*, Jenerał - Adjutant Hrabia *Lambert* i syn jego, Chorąży półku Kawalergardow; Senator Radźca Tajny Baron *Büler*, Mistrz Dworu Hrabia M. *Wielhorski*; Pani *Rehbinder*; Professor Cesarskiego Moskiewskiego Uniwersytetu *Toporow*; Konsul Duński w Maladze *Scholz*; Pastorowie *Lister*, *Winebls* i *Ernst*; aktor *Warango* i Angielski goniec Gabinetowy R. *Fanessi*.

— Artykuł o pożarze blizko miasta Riażska, umieszczony w 53 m Numerze Kur. Litew. okazał się nie zupełnie prawdziwym. Podług urzędowych wiadomości, oprócz słobod Fofańskiej, Strzeleckiej, Puszkarskiej i Jamskiej, ucierpiała także i Słoboda Iwanowska; domow w nich spaliło się nie 700, ale 385; w mieście nie 21 domow, ale 3 domy drewniane, i różnych budowli 23. (*G.S.P.*)

Warszawa, 27-go Czerwca.

Dnia 24 Czerwca (6 Lipca) o godzinie 8 ej rano, Najjaśniejszy Pan, z powszechnym żalem mieszkańców Warszawy, opuścił to miasto. Wieczorem dnia poprzedzającego, Jego Cesarska Mość udał się do obozu; skąd, po ukończeniu manewrów, które się do następnego rana przeciągnęły, w dalszą puścił się drogę.

Tegoż dnia, o godzinie wpół do drugiej, z południa, Jego Królewiczowska Mość Arcy-Xiąże Ferdynand d'Este, wyjechał również z Warszawy.

— Gazeta Rządowa Królestwa Polskiego donosi: „W numerze 148-mym gazety naszej, donieśliśmy między innemi, że Jego Cesarska Mość zaszczycił odwiedzeniem Swém w dniu 21-m Czerwca (3 Lipca) r. b. Instytut Rządowy wychowania panien: wszakże nie posiadając jeszcze wówczas dokładnych o tém wiadomości, niemogliśmy udzielić czytelnikom szczegółow, które towarzyszyły temu odwiedzeniu.

Pośpieszamy zatém z uzupełnieniem poprzedniego artykułu.

Po obejrzeniu robot fortyfikacyjnych, około szańca Sliwickiego na Pradze, Najjaśniejszy Pan, w towarzystwie Jenerał-Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego, udał się stamtąd bezpośrednio do Instytutu. Przy wchodzie, oczekiwała na przyjęcie Jego Cesarskiej

чальницею Института Г-жею Абрамовичь и всѣми преподавателями наукъ и искуствъ въ семъ заведеніи.

Воспитанницы находились въ это время въ пріемной залѣ.

По соизволенію Его Величества одна изъ нихъ произнесла Русскіе стихи, а другія весьма удовлетворительно отвѣчали на предложенные имъ вопросы изъ Русской Исторіи. Государь Императоръ изволилъ изъявить питомицамъ благоволеніе Свое за оказанные ими успѣхи.

По окончаніи испытанія, Его Величеству представлены были рисунки и рукодѣлія воспитанницъ. Двѣ изъ нихъ: Грабовская и Сендзимиръ, поднесли Августѣйшему Посѣтителю портфейль, вышитый дѣвицами.

Отсюда Государь Императоръ изволилъ пройти въ классы и осмотрѣть дортуары, въ бель-этажѣ зданія расположенные, а между тѣмъ воспитанницы прошли въ обѣденную залу. Его Величество прибывъ туда, изволилъ отвѣдать ихъ кушанья и милостиво разговаривать съ дѣвицами, классными Дамами и Начальницею заведенія.

Было уже 2 часа по полудни. Дѣвицы продолжали обѣдать; но лишь только Государь вышелъ изъ залы, какъ всѣ онѣ, повинуясь внушенію сердецъ своихъ, мгновенно устремились въ слѣдъ Высокому Посѣтителю, и проводивъ Его до самаго экипажа, привѣтствовали Его Величество изъявленіями дѣтской признательности своей, за Его отеческое къ нимъ вниманіе.

Начальница Института Г-жа Абрамовичь, за оказанные юными ея питомицами успѣхи и за ревностное исполненіе другихъ, не менѣе важныхъ обязанностей, лежащихъ на ней по званію Главной Визитаторки частныхъ учебныхъ заведеній женскаго пола въ Варшавѣ, удостоилась получить отъ Его Величества брилліантовый фермуаръ, а воспитанницы, поднесшія портфейль, драгоцѣнные подарки.

По Высочайшему соизволенію, въ Варшавскомъ Институтѣ, сверхъ опредѣленнаго числа обучающихся на счетъ казны, постоянно воспитываться будутъ 4 пансіонерки, иждивеніемъ Государя Императора.

Mości Przełożona Instytutu, Pani Abramowicz, łącznie ze wszystkimi nauczycielami umiejętności i sztuk nadobnych w tymże Instytucie.

Uczennice znajdowały się w tej chwili w sali bawialnej.

W skutek otrzymanego od Najjaśniejszego Pana zezwolenia, jedna z pomiędzy tychże deklamowała poezyą w języku Rossyjskim, drugie zaś nader trafnie odpowiadały na czynione im pytania z historyi Rossyjskiej.— Jego Cesarska Mość raczył oświadczyć uczennicom zadowolenie Swe, z powodu okazanych przez nie postępów.

Po ukończeniu tego examinu, przedstawione były Najjaśniejszemu Panu rysunki i prace wychowanic; dwie zaś z pomiędzy nich, Panny: Grabowska i Sędzimir, złożyły Dostojnemu Gościowi pugilares, ręką panien wyhaftowany.

Ztamtąd Jego Cesarska Mość raczył przejść do klass i obejrzał sale sypialne, na pierwszém piętrze umieszczone; uczennice zaś tymczasem przeszły do sali stołowej.— Przybywszy tamże Najjaśniejszy Pan, raczył kosztować potraw, i najłaskawiej rozmawiał z pensyonerkami, ochmistrzyniami i główną Przełożoną Instytutu.

Była już godzina druga z południa; uczennice ciągle były przy stole; lecz zaledwie Jego Cesarska Mość wyszedł z sali, wszystkie, idąc za popędem serca swego, w mgnieniu oka wybiegły za Dostojnym Gościem i towarzysząc Mu aż do pojazdu, żegnały Go wyrażeniem swej dziecinnej wdzięczności za okazane im ojcowskie względy.

Przełożona Instytutu Pani Abramowicz, tak z powodu postępów okazanych przez jej uczennice, jak niemniej w skutek gorliwego wypełnienia innych równie ważnych Głównej Wizytatorki Instytutów prywatnych płci żeńskiej w Warszawie, miała zaszczyt otrzymać od Jego Cesarskiej Mości w darze brylantowy fermoar: uczennice zaś, które podały Mu pugilares, uzyskały kosztowne podarunki.

W skutek Najwyższego rozkazu, oprócz wychowanic na koszcie skarbowym w Instytucie Warszawskim zostających, mają się nadto w tymże ciągle kształcić cztery pensyonerki, na koszcie Jego Cesarskiej Mości.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 28-го Іюня.

Императорско-Россійскій Генералъ отъ Кавалеріи Графъ Витть прибылъ сюда изъ Одессы и отправится въ Теплицъ.

— Генералъ Князь Карлъ Лихтенштейнъ будетъ приставленъ къ Его Величеству Императору Россійскому прислужнымъ Камергеромъ, во время Его пребыванія въ Австрійскихъ владѣніяхъ.

Тріэстъ, 26-го Іюня.

Извѣстіе, что Англійская эскадра отплыла изъ Неаполя, и обратилась къ Мальтѣ чтобы въ случаѣ непріятельскихъ дѣйствій Мегмеда-Али съ Портою воспрепятствовать тому, совершенно подтвердилось. Письма изъ Корфу увѣдомляютъ о томъ слѣдующее: „Англійская эскадра отплывшая недавно въ Неаполь, нечаянно возвратилась и приняла направленіе къ Мальтѣ, откуда немедленно отправилась въ Александрію. Извѣстно, что она уже туда прибыла и приняла столь грозное положеніе, что Мегмеду-Али трудно будетъ предпринять что либо противу Порты. Послѣ такого увѣдомленія, здѣсь очень стали спокойны и дѣла съ востокомъ производятся обыкновеннымъ своимъ порядкомъ.” (*G. C.*)

Данія.

Копенгагенъ, 2-го Іюля.

Вчера въ 3 часа по полудни, Е. Вел. Король верхомъ въ сопровожденіи Корол. Принцевъ съ многочисленною свитою Датскихъ, Русскихъ и другихъ офицеровъ, дѣлалъ всѣмъ войскамъ главный смотръ. Ея Вел. Королева и всѣ Принцессы слѣдовали въ экипажѣ. Августѣйшія и высокія особы, проѣхавъ линію войскъ, отправились въ устроенный на сѣверномъ полѣ Королев. наметъ, гдѣ всѣ войска проходили въ парадѣ, послѣ чего произведенъ маневръ. Когда войска вошли въ городъ, Король приказалъ всѣмъ проходить предъ Христіанбургскимъ замкомъ, гдѣ августѣйшія особы стояли на замковой площади, а Его Императорское Высочество Великій Князь Наслѣдникъ Русскаго престола, который по болѣзни немогъ находиться въ полѣ на ревіи, смотрѣлъ изъ оконъ замка. Потомъ Король со всѣми Принцами отправился въ замокъ, гдѣ посѣтилъ Великаго Князя. Прекрасный видъ войскъ и ловкость съ какою исполнены маневры, заслужили общее одобреніе.

— Третьяго дня по полудни Императорско-Россійскій пароходъ *Геркулесъ*, оставилъ здѣшнюю рейду и отправился въ путь къ югу. (*A. P. S. Z.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 28 go Czerwca.

Cesarsko-Rossyjski Jenerał jazdy Hr. Witt, przybył tu z Odessy, udając się do Cieplic.

— Do pełnienia obowiązków Szambelana służbowego przy Najjaśniejszym Cesarzu Wszech Rossyj, podczas pobytu tego Monarchy w Państwie Austryackiém, został już przeznaczony Xiąże Karol Lichtenstein.

Tryest, 26-go Czerwca.

Potwierdziła się wiadomość, że angielska eskadra wypłynęła z Neapolu i obróciła się ku Malcie, ażeby w razie nieprzyjacielskiej kollizyi między Portą a Vice Królem Egiptu, działać dla przeszkodzenia tejże. Listy z Korfu donoszą o tém, co następuje: „Eskadra angielska, która popłynęła nie dawno do Neapolu, zwróciła się raptownie i wzięła kierunek ku Malcie, a ztamtąd popłynęła śpiesznie do Alexandryi. Wiadomo, że już tam zawinęła i zajęła nakazujące poszanowanie stanowisko, przez co trudno będzie Mehmedowi-Alemu, aby mógł przeciwko Porcie wystąpić. Z powodu tego doniesienia, uspokojono się tu, a następnie odbywają się interesa ze Wschodem, drogą zwyczajną i bez przeszkody.“ (*G.C.*)

Dania.

Kopenhaga, 2-go Lipca.

Wczora o godz. 3-ej po południu Król Jmć konno, przeprowadzany przez Xiążąt z licznym orszakiem Duńskich, Rossyjskich i innych obecnych Oficerów, odbywał przegląd jeneralny wszystkich wojsk. Królowa Jej Mość i wszystkie Xiężniczki jechały w pojazdach. Gdy Najjaśniejsze i Wysokie Osoby przejechały linią wojsk, udały się do namiotu Królewskiego, urządzonego na polu północném (Norderfelde), gdzie wszystkie wojska przeciągnęły w paradném marszu; po czém wykonane zostały obroty. Gdy wojska weszły do miasta, Król rozkazał przeciągać wszystkim, przed zamkiem Christianburgskim, Wysokie osoby stanęły na placu Zamkowskim, a Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiąże Rossyjski Następca Tronu, który z przyczyny słabości nie mógł bydź obecnym na polu w czasie przeglądu, przypatrywał się z okien zamku. Potém Król ze wszystkiemi Xiążętami udał się do zamku, gdzie odwiedził Wielkiego Xięcia. Piękna postawa wojsk i dokładność z jaką wykonane były manewry, wzbudziły powszechne podziwienie i pochwałę.

— Zawczora po południu Cesarsko-Rossyjski parochod *Herkules*, opuścił tutejszą rejdę udając się, na południe. (*A.P.S.Z.*)

Германія.

Гамбургъ, 5-го Іюля.

Слышно, что Его Императорское Высочество Великій Князь Наслѣдникъ завтра прибудетъ въ Любекъ и немедленно отправится въ путь сюда. По дорогѣ заѣдетъ въ Олделслоэ на завтракъ и для осмотра соляныхъ заводовъ. Для сего проѣзда на всемъ пути заготовлено 224 лошади.

Ганноверъ, 2-го Іюля.

На дняхъ ожидаютъ прибытія сюда Государя Цесаревича Наслѣдника Всероссійскаго Престола. Его Высочество остановится въ дворцѣ Геренгаузенъ (*Herrenhausen*); для свиты же приготовлено помѣщеніе въ Фюрстенгофѣ. Въ это время пріѣдутъ сюда также Герцогъ Брауншвейгскій и Принцъ Вильгельмъ Прусскій (сынъ Короля). Для помѣщенія высокихъ гостей назначены, Королевскій замокъ Фюрстенгофъ и дворецъ въ Георгіевскомъ саду. Въ Геренгаузенѣ, въ оранжереи, устроиваютъ театръ, на коемъ будутъ представленія во время пребыванія здѣсь иностранныхъ принцевъ. (*A.P.S.Z.*)

Франція.

Парижъ, 1-го Іюля.

Монитеръ опубликовалъ сегодня законъ, по коему продолжается до конца будущаго года постановленіе въ отношеніи политическихъ выходцевъ.

— Бельгійская Королева 7 ч. сюда прибудетъ. Для сего отправлены уже нужныя повелѣнія въ Реймсъ.

2-го Іюля.

Прошлую ночь получены депеши изъ Брюсселя, въ слѣдствіе коихъ, Президентъ Совѣта, сегодня утромъ въ 6 часовъ приглашенъ къ Королю въ Нельи.

— Палата Перовъ въ сегодняшнемъ своемъ засѣданіи, кромѣ многихъ законовъ о мѣстныхъ дѣлахъ, приняла также постановленіе, назначающее 200,000 фр. для Іюльскихъ празднествъ.

— Министръ Внутреннихъ Дѣлъ издалъ циркуляръ ко всѣмъ Префектамъ, въ которомъ требуетъ донесенія о поведеніи политическихъ преступниковъ получившихъ амнистію, которые живутъ въ Департаментахъ. Полагаютъ, что Министерство имѣетъ намѣреніе издать общую амнистію при разрѣшеніи отъ бремени Герцогини Орлеанской.

— Изъ Лондона увѣдомляютъ, что Королева Викторія пожаловала Маршалу Сульту орденъ Вильгельма III.

— Англійская эскадра 28 ч. пр. м. прибыла на Тулонскую рейду. Она состоитъ изъ 4 линейныхъ кораблей, одной корветы, одного брига и парохода.

— При дворѣ занимаются теперь предположеніями, касательно торжественныхъ обрядовъ которые будутъ въ концѣ текущаго мѣсяца, по случаю разрѣшенія отъ бремени Герцогини Орлеанской. Нѣкоторые полагаютъ, что еще не опредѣлено число пушечныхъ выстрѣловъ, коими возвѣстятъ о семь радостномъ событіи; другіе же утверждаютъ, что въ этомъ случаѣ будутъ согласоваться съ прежними распоряженіями Императора Наполеона, и что будетъ сдѣлано 101 выстрѣлъ, если родится сынъ, а 21 въ случаѣ рожденія дочери. Предполагаютъ даже отсрочить Іюльскія празднества, чтобы торжествовать оныя въ одно время съ столь важнымъ для Королевской фамиліи событіемъ.

— Изъ Бордо пишутъ, что близъ сего города, въ Кадиллакѣ, шелъ градъ необыкновенной величины. Одна изъ найденныхъ градинъ вѣсила семь фунтовъ. Въ общинѣ Флоріакъ, шелъ градъ величиною съ куриное яйцо, коимъ перебиты лошади ѣдущаго туда дилижанса (?). (*A.P.SZ.*)

Англія.

Лондонъ, 29-го Іюня.

Въ дополненіе сообщенныхъ о коронаціи Англійской Королевы свѣдѣній, присовокупляютъ слѣдующее: Никогда еще не было въ Лондонѣ такого стеченія народа, какъ въ этотъ день. Кромѣ многолюдства столицы, ежегодно возрастающаго, многочисленныя толпы прибыли сюда по желѣзнымъ дорогамъ изъ провинцій, такъ, что въ одинъ день число проѣхавшихъ доходило 60 тысячъ. Трудно отгадать, гдѣ эта масса прибывшихъ людей могла найти пристанище, если принять въ соображеніе, что въ послѣдніе дни платили за одну кровать неимовѣрную цѣну, и что нетолько всѣ окна и галереи, устроенныя на улицахъ, коими проходило церемоніальное шествіе, были за нѣсколько дней впередъ наняты, но даже кровли домовъ давно уже имѣли своихъ заказчиковъ. Многіе провели ночь съ 27 на 28 на улицѣ, дабы не лишиться нанятаго ими мѣста. Притомъ погода была непостоянная: 28 числа до 9 часовъ шелъ такой проливной дождь, что ни подъ крышею, ни подъ зонтикомъ, не было возможности остаться непромочен-

Niemcy.

Hamburg, 5-go Lipca.

Słychać, że Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiążę Następca Rossyjski, jutro ma przybydź do Lubeki i uda się ztamtąd tu niezwłocznie, zajedzie po drodze do Oldelsloe,dla śniadania i obejrzenie tam kopalni solnych. W tym celu na całej drodze zamówiono 224 koni zapasowych.

Hannower, 2-go Lipca.

Spodziewamy się w tych dniach przybycia Cesarzewicza Następcy Tronu Rossyjskiego, który zajmie mieszkanie w pałacu Herrenhausen; dla jego zaś orszaku przygotowane są pokoje w Fürstenhofie. W tymże samym czasie przybędą: Xiążę Brunświcki i Xiążę Wilhelm Pruski (syn Królewski). Na przyjęcie tych znakomitych gości przeznaczono Fürstenhoff, Królewski zamek i pałac w ogrodzie Jerzego. W szklarni w Herrenhausen robią teatr, na którym będą dawane widowiska podczas obecności zagranicznych Xiążąt. (*A.P.S.Z.*)

Francya.

Paryż, dnia 1 Lipca.

Monitor ogłosił dzisia prawo, przez które przedłuża się postanowienie, względem wychodniów politycznych, do końca przyszłego roku.

— Królowa Belgów d. 7 ma tu przybydź. Wysłano już potrzebne rozkazy do Rheims.

Dnia 2-go.

Przeszłej nocy, otrzymano depesze z Bruxelli, skutkiem których, Prezydent Rady już dzisia rano o godz. 6 powołany został do Neuilly do Króla.

— Izba Parów na dzisiejszém swém posiedzeniu, oprócz wielu praw miejscowego interessu, przyjęła projekt, względem wyznaczenia summy 200,000 fr. na uroczystości Lipcowe.

— Minister Spraw Wewnętrznych wydał okolnik do wszystkich Prefektów, przez który żąda doniesienia o prowadzeniu się politycznych amnestyowanych, którzy mieszkają po Departamentach. Domyślają się, że Ministeryum ma zamiar z okoliczności rozwiązania Xiężny Orleańskiej, nową wydać amnestyą.

— Dowiadujemy się z Londynu, że Królowa Wiktorya, udzieliła Marszałkowi Soult Order Wilhelma III.

— Eskadra Angielska d. 28 z. m. zarzuciła kotwicę na rejdzie Tulońskiej. Składa się ona ze 4 okrętów liniowych, jednej korwety, jednego brygu i statku parowego.

— U dworu, zajmują się teraz projektami, co do obrzędów i uroczystości, mających nastąpić, z powodu rozwiązania Xiężnej Orleans przy końcu b. m. Jedni sądzą, że jeszcze nie jest oznaczona ilość wystrzałów działowych, które tę radośną wiadomość obwieścić mają, inni zaś utrzymują, że wznowione będą rozporządzenia Cesarza Napoleona, to jest: że ma bydź danych 101 wystrzałów, jeżeli się urodzi dziecię płci męzkiej, a 21 przy urodzeniu córki. Nawet, jest zamiarem odłożyć uroczystości lipcowe i połączyć je z tym, nader ważnym, obchodem w Królewskiej rodzinie.

— Donoszą z Bordeaux, że w blizkości tego miasta w Cadillac padał grad nadzwyczajnej wielkości; znaleziono jedną sztukę ważącą siedm funtów. W gminie Floriac padał grad wielkości kurzego jaja, i pozabijał konie wiozące dyliżans do tego miejsca (?). (*A.P.S.Z.*)

Anglia.

Londyn, dnia 29-go Czerwca.

Do opisanych już szczegółów koronacyi Królowej, dodać należy następujące: Nigdy jeszcze nie widziano w Londynie tylu zgromadzonych ludzi, ile w tym dniu. Oprócz olbrzymiej ludności stolicy, corok się jeszcze pomnażającej, przybyły tłumy z prowincyj, kolejami żelaznemi, tak, iż w jednym dniu 60,000 podróżnych naliczono. Gdzieby ci podróżni znaleźli przytułek, odgadnąć trudno, pomnąc, że za łóżko w tych dniach ostatnich płacono na wagę złota, i nie tylko wszystkie okna i galerye, wystawione na ulicach, którędy miał orszak przechodzić, od kilku dni wynajęte, ale nawet dachy od dawnego czasu zamówione zostały. Wiele osób przepędziło noc z 27 na 28 na ulicy, nie chcąc postradać najętego miejsca. Do tego trzeba dodać niestałość pogody: bo w dniu 28, do godziny 9-tej tak rzęsisty deszcz padał, że ani dachy, ani parasole, nie mogły zabezpieczyć od zupełnego przemoknienia. Dopiero około 10-tej, kiedy miała wyjeżdżać Królowa, wyjaśniło się powietrze, lecz zaraz po dokonanym obrzędzie koronacyjnym, znowu obłokło się chmurami. W

нымъ. Едва въ 10 часу, когда Королева готова была къ выѣзду, солнце прояснѣло; но вскорѣ по совершеніи обряда коронованія, вновь покрылось тучами. Въ Вестминстерскомъ Аббатствѣ сіяніе солнца произвело восхитительный видъ; всѣ лучи онаго падали чрезъ куполъ на то мѣсто, гдѣ Королева на колѣнахъ приносила ко Всевышнему благодарственныя моленія. Всѣ же прочія части храма погружены были въ тѣни. Во время принесенія Королевѣ поздравленія, 83-лѣтній Лордъ Ролле, по причинѣ жара и по преклоннымъ лѣтамъ, упалъ у подножія престола и покатился по ступенямъ онаго. Сначала всѣ присутствующіе испугались и нѣкоторые вскрикнули, но вскорѣ обрадовались, увидя, что достопочтенный Лордъ всталъ невредимъ. Королева сошла съ престола для изъявленія престарѣлому Лорду своего сожалѣнія по сему случаю. Ея Величество, во все продолженіе обряда коронаціи, сохранила съ величіемъ и достоинствомъ непоколебимое спокойствіе. Въ двухъ только случаяхъ замѣтно было сильное волненіе Ея Величества, а именно: когда войдя въ церковь, долго молилась на колѣнахъ, а также въ то время, когда Архіепископъ возложилъ на главу Ея Величества корону.

— Вчера городъ освѣщенъ былъ великолѣпно, но не такъ повсемѣстно, какъ во время коронаціи Георга IV. Занимательный былъ видъ дворца *Mivart*, состоящаго изъ четырехъ огромныхъ зданій, въ которыхъ помѣщаются: Принцъ Осунья, Испанскій чрезвычайный посланникъ Маркизъ Мирафлоресъ, Прусскій чрезвычайный посланникъ Князь Путбусъ, и Герцогъ Капуанскій. Весь этотъ дворецъ пылалъ множествомъ огней, изображавшихъ звѣзды и солнца. Въ срединѣ помѣщена была надпись: *Victoria*. Съ одной стороны дворца, отъ улицы Brook, находился Испанскій гербъ съ короною, увѣнчанною четырьмя лавровыми вѣтвями, и украшенный съ каждой стороны звѣздою.— Отъ улицы Davis, надъ Прусскимъ гербомъ сіяла звѣзда, по обѣимъ сторонамъ коей находились черные орлы, съ буквами F. W. R.; орлы сіи осѣнены были лавровыми вѣнками. Все это освѣщено было весьма яркимъ гасомъ. На домѣ Россійскаго посольства видѣнъ былъ большой орелъ съ распростертыми крыльями, сдѣланный изъ бѣлыхъ лампъ; въ когтяхъ его была съ одной стороны миртовая вѣтвь, а съ другой лилія; по обѣимъ же сторонамъ орла сіяли въ лавровомъ вѣнкѣ буквы V. R. На домѣ Графа Себастіани былъ транспарантъ вышиною въ 33, а шириною въ 26 футовъ. Въ срединѣ онаго изображенъ былъ щитъ въ желтомъ полѣ съ багряною опушкою, на коемъ былъ вензель Лудвика Филиппа, вокругъ коего слова, „*honneur et patrie*.“ По обѣимъ сторонамъ щита изображались знамена и прочія военныя украшенія. Въ верху транспаранта находилась жемчужная надпись: *Victoria Regina*. Весьма богато освѣщенъ былъ домъ Австрійскаго чрезвычайнаго посланника, Князя Шварценберга: тутъ были короны и гербы Англійскіе и Австрійскіе, осѣненные масличными и пальмовыми вѣтвями, а также пирамиды и пальмовыя деревья, прекрасно расположенныя.

— Корона нынѣшней Королевы сдѣлана съ большимъ вкусомъ, нежели короны Георга IV-го и Вильяма IV-го, которыя теперь разобраны. Вѣсомъ она только въ три фунта. Послѣдняя, которая для Королевы слишкомъ велика, вѣсила семь фунтовъ. Новая корона состоитъ изъ серебрянаго вѣнца, осыпаннаго драгоцѣнными каменьями. Спереди находится бриллiантовый шаръ, а на верху онаго мальтійскій крестъ, съ дорогимъ сафиромъ по срединѣ; вѣнецъ украшенъ мальтійскими крестами и лиліями. Крестъ укрѣпленъ на большомъ, сердцеобразномъ рубинѣ, который нѣкогда носилъ *Черный Принцъ*. Сверхъ того корона украшена множествомъ бриллiантовъ, изумрудовъ рубиновъ, и жемчуга. Внутренняя часть короны подбита бархатомъ темно-алаго цвѣта съ голубымъ отливомъ, и опушена горностаями. Прекрасная сія корона, равно какъ и малыя короны, для Королевской фамиліи, мѵроносицы, ложка, скипетръ, жезлъ литаго золота и другія нужныя для коронаціи драгоцѣнности и сосуды, работы Рундена и Бриджа.

— Въ сегоднишнихъ газетахъ помѣщено подробное описаніе бриллiантовъ и жемчуга, находящихся въ коронѣ Англійской Королевы. На вѣнцѣ находится 22 алмаза, изъ коихъ два стоятъ 2,000, а остальные по 1,500 ф. ст.; изъ числа ихъ два въ срединѣ окружены 54 малыми алмазами, стоющими вмѣстѣ 100 ф. ст.; пять крестовъ, находящихся на коронѣ и сдѣланныхъ изъ 25 алмазовъ, цѣнятъ въ 12,000 ф. ст.; четыре алмаза оправленные на верхахъ крестовъ 40,000; 12 алмазовъ въ лиліяхъ 10,000, и 18 меньшихъ 2,000 ф. ст.

opactwie Westminsterskiém blask słońca czarowny sprawił widok, kiedy wszystkie jego promienie wpadły przez kopułę w to tylko miejscé, na którém Królowa klęcząc składała Wszechmocnemu dzięki. Wszystkie zaś inne części kościoła pogrążone były w cieniu. Przy składaniu hołdu Królowej, 83-letni Lord Rolle, z powodu gorąca i podeszłego wieku, upadł u podnóżka tronu i stoczył się po jego stopniach. Przestrach ogarnął wszystkich obecnych i usłyszano krzyki przerazliwe, które się zamieniły w najżywszą radość, gdy poważny Lord podniósł się bez szwanku, a Królowa zstąpiła z tronu, dla okazania sędziwemu parowi swojego współczucia. Królowa, przy całym obrzędzie okazała powagę i godność; a spokojność ani na chwilę ją nie opuściła. Dwa razy tylko ujrzano mocne jej wzruszenie, gdy wchodziła i długo na klęczkach o pomoc Najwyższego błagała, i w chwili, gdy jej Arcy-Biskup wkładał koronę na głowę.

— Oświecenie wczorajsze było nader wspaniałe, ale nie tak powszechne, jak podczas koronacyi Jerzego IV. Uroczy widok przedstawiał pałac *Mivart*, złożony ze cztérech wielkich budowli, w których mieszkają: Xiążę Osuña, hiszpański nadzwyczajny Poseł Marg. Miraflores, Pruski Poseł nadzwyczajny Xiążę Putbus i Xiążę Kapui. Cały ten gmach jaśniał massą świateł, złożonych ze słońc i gwiazd. W pośrzodku umieszczono napis *Victoria*. Po jednej stronie pałacu, od ulicy Brook, umieszczono herb Hiszpanii, mający koronę uwieńczoną cztérma gałązkami wawrzynu i po każdej stronie gwiazdę; od ulicy Davis, nad herbem pruskim świeciła gwiazda, mająca po obu stronach czarne orły, z głoskami F. W. R.; orły były otoczone dwiema gałązkami wawrzynu. Wszystko zaś było oświecone bardzo jasnym gazem. Na pałacu Poselstwa Rossyjskiego widziano Wielkiego Orła z rozpostartemi skrzydłami, utworzonego z białych lamp; trzymał on w jednej szponie gałązkę mirtu, a w drugiej lilią; po obu stronach orła jaśniały głoski V. R. otoczone wawrzynem. Pałac Hr. Sebastiani, ubrany był w przezrocze, mające 33 stop wysokości, a 26 szerokości. W śrzódku tegoż była tarcza na żółtém tle, z purpurową obwódką, na któréj była cyfra Ludwika Filipa, otoczona słowami *Honneur et Patrie*; chorągwie i inne wojenne ozdoby zapełniały pola, po prawej i lewej stronie. U góry przezrocza czytano perłowy napis *Victoria Regina*. Bardzo bogato był oświecony pałac austryackiego nadzwyczajnego posła, Xięcia Schwarzenberga: były tam korony i herby angielskie i austryackie, otoczone gałązkami oliwnemi i palmowemi, tudzież piramidy i drzewa palmowe, w pięknym ustawione szyku.

— Korona teraźniejszej Królowej jest daleko gustowniejszą, niż korony Jerzego IV i Wilhelma IV, które są rozebrane; waży tylko funtów trzy, kiedy ostatnia, zawielka dla Królowej, ważyła siedm funtów. Nowa ta korona składa się ze srebrnej obręczy, okrytej drogiemi kamieniami i mającej z przodowej strony kulę brylantową, na której spoczywa krzyż maltański, wśrzód którego znajduje się drogi szafir; sama zaś obręcz ozdobiona jest gęsto krzyżami maltańskiemi i liliami. Pod krzyżem umieszczono wielki rubin w kształcie serca, noszony niegdyś przez *Czarnego Xięcia*. Prócz tego znajduje się wielka liczba dyamentów, szmaragdów, rubinów i pereł. Wnętrze korony jest z axamitu ciemno-purpurowego, mieniącego się w błękit, opasane dokoła gronostajami. Całość przedstawia czarujący widok. Korona ta, równie jak i małe korony dla Królewskiej rodziny, naczynie do namaszczenia, łyżka, berło, laska z lanego złota, i inne potrzebne do koronacyi klejnoty i narzędzia, wypracowane są przez PP. Runden i Bridge.

— Dzienniki dzisiejsze umieszczają dokładny spis brylantów i pereł, osadzonych w koronie Królowej. Na obręczy znajduje się 22 dyamentów, z których dwa po 2,000, a reszta po 1,500 funt. szter. mają wartości; dwa śrzodkowe, otoczone są 54 małemi dyamentami, razem 100 fun. wartującemi; pięć znajdujących się w koronie krzyżów, składających się z 25 dyamentów, łącznie są cenione 12,000 funt.; cztéry dyamenty, osadzone na szczycie krzyżów, 40,000 fun.; 12 dyamentów w liliach 10,000 fun; 18 mniejszych 2,000 fun.

— Вчера въ придворной газетѣ помѣщено слѣдующее оффиціальное извѣстіе о блокадѣ гавани Буэносъ-Айреса: „Получена Министерствомъ Иностранныхъ Дѣлъ депеша изъ Буэносъ-Айреса, отъ Королевскаго посланника Г-на Мандевиля, въ коей онъ доноситъ, что начальникъ флотилій, при берегахъ Бразиліи и въ южномъ океанѣ крейсирующихъ, Контръ-Адмиралъ Ле Бланъ, объявилъ Буэносъ Айрескую гавань и рѣки Аргентинской республики, состоящими въ блокадѣ. Хотя блокада и продолжится до того времени, пока требованія Французовъ не будутъ удовлетворены, но до 10 Мая позволенъ кораблямъ свободный входъ въ гавань и выходъ изъ оной; послѣ же 10 числа, корабли не будутъ пропущены ни въ гавань ни обратно. Впрочемъ Англійскимъ почтовымъ судамъ позволено провозить письма изъ Ріо-Жанейро, если командующіе оными обяжутся честнымъ словомъ не провозить товаровъ.

— По извѣстіямъ полученнымъ изъ Гаванны, отъ 14 с. м. Французская эскадра, овладѣла уже Мексиканскимъ замкомъ Санъ Жуанъ де Уллоа. (Извѣстіе это получено и въ Парижѣ).

30-го Іюня.

Королева прогуливалась вчера въ открытомъ экипажѣ съ Герцогинею Кентскою и Принцемъ Саксенъ-Кобургскимъ; потомъ принимала пріѣхавшую съ визитомъ вдовствующую Королеву. Вечеромъ былъ у Ея Величества, въ новомъ дворцѣ, обѣденный столъ, къ которому приглашены были: Герцогъ Немурскій, Маршалъ Сультъ со свитою своею, гр. Себастіани и Князь Палмелла, съ ихъ супругами, а также Князь де Линь и Маркизъ Мирафлоресъ.

— Герцогъ Велингтонъ, по случаю бывшаго у него третьяго дня бала, великолѣпно украсилъ домъ свой въ Апслейгаузе. Лѣстница была прекрасно освѣщена. Галерея, вмѣщающая въ себя произведенія искусствъ, обращена была въ танцовальную залу; канделабры стояли на мраморныхъ піедесталахъ. Сверхъ того, отведено было для гостей пять другихъ залъ, изъ коихъ въ одной видны были статуи: бронзовая, Маршала Массены, и мраморная, Герцога Іоркскаго. Въ одной комнатѣ съ малиновыми обоями, висѣли портреты сподвижниковъ Герцога Велингтона и нѣкоторыхъ Монарховъ, а именно: Императора Александра, Короля Прусскаго, Георга IV въ костюмѣ горцевъ, Наполеона, Карла X. и Людовика XVIII. Въ числѣ приглашенныхъ на этотъ балъ особъ, кромѣ Королевской фамиліи, Герцога Немурскаго и Принца Гольштейнъ-Глюксбургскаго, и кромѣ иностранныхъ посланниковъ, находилось 7 Князей, 2 Княгини, 11 Герцоговъ, 6 Герцогинь, 17 Маркизовъ, 8 Маркизъ, 28 Графовъ и 26 Графинь.

— Первый Секретарь Графа Дургама, Г-нъ Шарль Буллеръ, увѣдомилъ 31 Мая всѣхъ членовъ законодательнаго совѣта Нижней-Канады; о закрытіи, по повелѣнію Генералъ-Губернатора, помянутаго совѣта, послѣдовавшемъ не по поводу какого-либо неблаговоленія къ совѣту, но по уваженію, что по пріостановленіи на нѣкоторое время устава этого края, управленіе онаго должно дѣйствовать независимо отъ всѣхъ партій и лицъ, при совершенномъ устраненіи всѣхъ прежнихъ съ ними сношеній. (*О.Г.Ц.П.*)

Б е л г і я.

Брюссель, 1-го Іюля.

Король и Королева отправились сегодня съ дѣтьми въ замокъ Арденъ, откуда на этой недѣлѣ поѣдутъ прямо въ Парижъ. Король будетъ обратно около 20 с. м., а Королева съ молодыми принцами останется въ Парижѣ до времени окончанія Іюльскихъ празднествъ. (*О.Г.Ц.П.*)

Е г и п е т ъ.

Смирнскій Журналъ увѣдомляетъ изъ Александріи отъ 6 Іюня, что Мегмедъ Али объявилъ находящимся тамъ Консуламъ Европейскихъ Державъ, что интересъ его политики и можетъ быть и собственная безопасность принуждаютъ его рѣшительно противустать Портѣ и что онъ воспользуется первымъ обстоятельствомъ, чтобы совершенно объявить себя независимымъ. Консулы этимъ неожиданнымъ увѣдомленіемъ, неменѣе приведены въ изумленіе, и отвѣчали, что они будутъ испрашивать у своихъ дворовъ подробнѣйшихъ инструкцій. Между тѣмъ Консулы тотчасъ сдѣлали Вице - Королю убѣдительныя представленія въ отношеніи безразсудности и слѣдствій настоящаго его поступка и употребили всѣ средства, чтобы его отъ того отклонить и будто представленія ихъ имѣли такой успѣхъ, что Мегмедъ Али опять велѣлъ возвратить въ портъ военные корабли назначенные уже къ отплытію. Это противное распоряженіе, тѣмъ болѣе было поразительно, что оно издано въ то время, когда уже весь Египетскій флотъ готовъ былъ выдти изъ порта.

— Gazeta dworska z dnia 22 zawiera urzędowe zawiadomienie o blokadzie portu Buenos-Ayres: Nadeszła depesza od Królewskiego Posła z Buenos Ayres P. Mandeville, do Ministra Spraw Zagranicznych, w której tenże donosi, że Kontr-Admirał Le-Blanc, dowódzca siły morskiej Króla Francuzów przy wybrzeżach brazylijskich i na morzu południowém, ogłosił za będące w ścisłym stanie blokady port Buenos-Ayres i rzeki rzeczypospolitej Argentyńskiej. Lubo ten stan dotąd trwać będzie, póki rzeczpospolita nie załatwi zażaleń, które go spowodowały, jednak dozwoloném jest okrętom odpływać do 10 Maja. Poźniej żaden okręt nie będzie, ani wpuszczony, ani wypuszczony. Wolno jednak będzie angielskim pocztowym statkom przywozić listy z Rio-Janeiro, jeżeli ich dowódzcy zapewnią słowem honoru, że nie przewożą towarów zakazanych.

— Podług wiadomości, odebranych z Hawanny pod dniem 14 b. m. eskadra francuzka zdobyć miała twierdzę Mexykańską St. Juan de Ulloa. (Wiadomość ta rozeszła się podobnież i w Paryżu).

Dnia 30.

Królowa przejeżdżała się wczora w otwartym powozie z Xiężną Kent i Xięciem Sasko-Koburskim; następnie przyjmowała odwiedziny Królowej-wdowy, a wieczorem dawała obiad w nowym pałacu, na którym znajdowali się: Xiążę Némours, Marszałek Soult ze swoim orszakiem, Hr. Sebastiani i Xiążę Palmella z małżonkami, Xiążę de Ligne i Marg. Miraflores.

— Xiążę Wellington kazał najświetniej ozdobić pokoje w Apslejhouse na bal, który dawał przedwczora. Schody były nader ozdobnie oświecone. Galerya, zawierająca przedmioty sztuk pięknych, przeznaczona była na salę tańców; świeczniki stały na marmurowych podstawach. Prócz tego, było otwartych dla gości pięć innych sal; w jednej z tychże uważano posąg bronzowy Marszałka Masseny, i marmurowy Xięcia York. W jednym pokoju, karmazynowo obitym, wisiały wizerunki towarzyszów broni Xięcia i kilku Panujących, jakoto: Cesarza Alexandra, Króla Pruskiego, Jerzego IV w stroju góralskim, Napoleona, Karola X. i Ludwika XVIII. Pomiędzy zaproszonemi osobami, znajdowało się, prócz Członków Królewskiej rodziny, Xięcia Nemours, Xięcia Holsztyńsko Glüksburskiego, i zagranicznych posłów, 7 Xiążąt, 2 Xiężne, 11 Xiążąt i 6 Xiężn z tytułem *duc*, 17 Margrabiów, 8 Margrabin, 28 Hrabiów i 26 Hrabin.

— P. Charles Buller, pierwszy Sekretarz Hr. Durham, obwieścił w dniu 31 Maja członków Rady prawodawczej Niższej-Kanady, że Jenerał-Gubernator rozwiązuje pomienioną radę, nie z powodu jakiejkolwiek do niej niechęci, bo zupełnie jest zadowolony z pełnionych przez nię obowiązków, lecz z uwagi, że przy zawieszeniu chwilowém statutów tej prowincyi, administracya musi działać niezawiśle od wszystkich stronnictw i osób, i w zupełném usunieniu się od dawniejszych z niemi stosunków. (*G.R.K.P.*)

B e l g i a.

Bruxella, 1 Lipca.

Oboje Królestwo odjechali dziś z dziećmi do zamku Ardennes, zkąd przy końcu tego tygodnia udadzą się prosto do Paryża. Król wróci tu około 20 b. m., Królowa zaś z młodemi Xiążętami zabawi w Paryżu aż do ukończenia uroczystości lipcowych. (*G.R.K.P.*)

E g i p t.

Dziennik Smirneński donosi z Alexandryi pod 6 Czerwca, że Mehmed Ali oświadczyć miał rezydującym tam konsulom Mocarstw Europejskich, że on teraz dla interessu swojej polityki, a raczej dla własnego bezpieczeństwa, zmuszony jest, stanowczo wystąpić przeciwko Porcie, i że chwyci się najbliższej okoliczności, ażeby się ogłosić zupełnie niezależnym. Konsulowie mieli być nie mniej zdziwieni tą nieoczekiwaną wiadomością i odpowiedzieli, że prosić będą od swych dworów dokładniejszych instrukcyj. Jednakże mieli oni uczynić natychmiast Vice-Królowi najmocniejsze przełożenia, względem nieważnych zamiarów i skutków obecnego jego kroku, i użyli wszystkiego, co było można, ażeby go odwieść od tego. Jakoż przełożenia ich tak dalece osięgły skutek, że Mehmed-Ali kazał zwrócić do portu te okręty wojenne, którym już polecono było wypłynąć na morze. Przeciwny ten rozkaz tém bardziej był uderzającym, że wydany został w tej chwili, kiedy cała flotta Egipska gotowa była do odpłynienia i już była na wyjściu z portu. (*A.P.S.Z.*)

— Особы, имѣющія доступъ къ Вице Королю, увѣряютъ, что онъ отмѣнилъ намѣреніе свое ѣхать въ Сирію. Теперь снова носятся слухи, что Мегмедъ-Али проживетъ нѣсколько недѣль на островѣ Кандіи, потому, что тамошній климатъ имѣетъ цѣлительное вліяніе на его здоровье. Другіе полагаютъ, что поѣздка на островъ Кандію служитъ только предлогомъ, чтобы скрыть настоящую причину отправленія флота изъ Александрійской гавани. Вице-Король хотя и выздоровѣлъ, но еще слабъ и часто подверженъ болѣзненнымъ припадкамъ. (*A.P.S.Z.*)

О БУССКИХЪ ВОДАХЪ

(*Сообщено Докт. Мед. Четыркинымъ.*)

(*Окончаніе.*)

Теперь постараемся представить вкратцѣ обзоръ; въ какихъ именно болѣзняхъ Бусская минеральная вода оказываетъ особенную и дѣйствительную пользу. Замѣчанія наши основаны на наблюденіяхъ врачей: Гг. Доктора *Очаповскаго*, *Берендса*, *Теляковскаго* и *Фролова*.

Золотуха (*Scrophulae.*)

Не подлежитъ сомнѣнію, что золотуха въ здѣшнемъ краѣ въ настоящее время чрезвычайно усилилась. Не мѣсто здѣсь говорить о причинахъ, порождающихъ эту болѣзнь; но можемъ утверждать смѣло, что почти четвертая часть дѣтей въ Польшѣ, болѣе или менѣе страдаютъ ею. По этому надѣемся, что всякое достовѣрное извѣстіе о средствахъ надежно изцѣляющихъ золотуху, въ лонѣ роднаго края находящихся, должно быть пріятно и полезно въ особенности родителямъ, желающимъ видѣть потомство свое здоровымъ.

Всѣ Медики, знающіе Бусскія воды, согласно утверждаютъ, что никакое противозолотушное фармацевтическое средство не можетъ сравниться съ дѣйствіемъ Бусской воды. Замѣтимъ однакожъ мимоходомъ, что золотуха, какъ болѣзнь цѣлой пасочной системы, имѣетъ себѣ свойственное расположеніе, зачатіе, возрастъ, постепенность и исходъ; можетъ, какъ говорятъ обыкновенно, или таиться, гнѣздиться въ организмѣ, или исключительно поражать одинъ членъ, составъ органъ; можетъ наконецъ поражать разновидныя болѣзненныя произведенія. Изъ этого видно, что не довольно одного общаго названія болѣзни: *золотуха*, дабы сей часъ, безъ надлежащей осмотрительности, приступить къ употребленію минеральныхъ водъ. Здѣсь дѣло болѣе идетъ о золотухѣ хроническаго свойства; сюда относятся:

1) Отвердѣніе и разстройство железъ (*induratio et degeneratio glandularum*)
2) Опухоль костей (*Spina ventosa.*)
3) Костоѣда (*Caries ossium sine febre hectica*)
4) Золотушное страданіе носа и ушей (*Ozaena et othorrhoea.*)
5) Золотушное воспаленіе глазъ (*Ophthalmia scrophulosa*).
6) Накожныя сыпи и язвы (*Impetigines et ulcera*).

Изъ числа золотушныхъ больныхъ, ежегодно Варшавскимъ военнымъ госпиталемъ въ *Бусскъ* отправляемыхъ для испытанія, не смотря на то, что съ этою цѣлію избираются обыкновенно самые труднѣйшіе и по нѣсколько лѣтъ переходившіе изъ госпиталя въ госпиталь, почти всѣ безъ изъятія выздоравливаютъ.

Колтунъ.

Какъ золотуха между дѣтьми, такъ колтунная немощь между взрослыми, въ Польшѣ и Литвѣ случается довольно не рѣдко. Является она подъ разными личинами внутреннихъ и наружныхъ страданій, оканчивающихся при благополучномъ исходѣ, или переломѣ, сплетеніемъ волосъ. Колтунные недуги гораздо упорнѣе и жесточаѣ золотушныхъ, а часто отъ превратнаго, несвойственнаго, или небрежнаго леченія дѣлаются опасными. По сему полагаемъ, что извѣстіе объ успѣшномъ дѣйствіи Бусскихъ минеральныхъ водъ, для края, гдѣ колтунъ составляетъ болѣзнь эпидемическую, будетъ не безъ пользы.

Десяти-лѣтніе опыты и наблюденія показали, что страдающіе колтуномъ, особенно скрытымъ, поручивъ себя методическому въ *Бусскѣ* леченію, въ теченіи 4 до 6 недѣль, выздоравливали совершенно, или получали значительное облегченіе. Весьма поразительные примѣры дѣйствія Бусскихъ водъ, видѣлъ Д. Очаповскій въ язвахъ колтуннаго свойства ногъ, въ костныхъ наростахъ, затвердѣніяхъ маточныхъ и грудныхъ железъ, сведеніи членовъ, горбахъ и ломотѣ. Но при кахектическомъ состояніи (*Cachexia plicosa*), воды Бусскія, видимо вредили, можетъ быть потому, что сольно-сѣрная вода разжижаетъ кровь и такъ уже жидкую въ кахексіи, чрезъ что способствуя развитію цынги.

Извѣстно, что люди страждущіе колтуномъ и-

Osoby mające przystęp do Vice-Króla zapewniają, że zmienił zamiar swojej podróży do Syryi. Teraz znowu biegają wieści, że Mehmed-Ali przepędzi kilka tygodni na wyspie Kandyi, z powodu, iż tamtejsze powietrze dobroczynny wpływ na jego wywiera zdrowie. Inni zaś mniemają, że podróż do Kandyi jest tylko czczym pozorem, pod którym pragnie ukryć powód wysłania floty z portu Alexandryjskiego. Lubo Vice-Król powrócił do zdrowia, jednak znacznie z sił opadł, i niekiedy doznaje napadów słabości. (*G.R.K.P.*)

O WODACH BUSSKICH.

(*Podano przez Dra Med. Czetyrkina*).

(*Dokończenie*).

Teraz skreślimy pokrótce: w jakich mianowicie chorobach woda mineralna Buska szczególnie i rzeczywiście jest skuteczną. Uwagi nasze wspierają się na spostrzeżeniach lekarzy: PP. Doktora *Oczapowskiego*, *Berendsa*, *Telakowskiego* i *Frołowa*.

Szkrofuły (Scrophulae).

Nie podpada wątpliwości, że w tym kraju szkrofuły w obecnym czasie nadzwyczaj się zagęściły. Nie tu miejsce mówić o przyczynach tej choroby; śmiele atoli twierdzić możemy, że prawie czwarta część dzieci w Polsce, mniej więcej jest nią dotknięta. Wszelka przeto wiarogodna wiadomość o środkach, skutecznie szkrofuły wyleczających, a w kraju rodzinnym znajdujących się, powinna bydź, jak się nam zdaje, pożądaną, szczególniej dla rodziców, chcących widzieć potomstwo swe zdrowém.

Wszyscy lekarze, wody Buskie znający, jednozgodnie utrzymują, że żadne lekarstwo na szkrofuły nie może się porównać z działaniem wody Buskiej. Namienimy wszakże uawiasem, że szkrofuły, jako choroba całego systematu limfatycznego, ma właściwe sobie usposobienie, początek, wzrost, stopniowe szerzenie się i zejście, że może, jak zwykle mówią, taić się i gnieździć w organizmie, lub też wyłącznie dotykać jeden członek, staw, organ; może wreszcie sprawiać rozmaitej postaci stan chorobliwy. Ztąd wypada, że nie dość ogólnego nazwiska choroby: *szkrofuły*, iżby zaraz, bez należytego jej rozpoznania, uciekać się do użycia wód mineralnych. Idzie tu bardziej o szkrofuły chroniczne, do których liczą:

1) Stwardnienie i przeistoczenie gruczołów (*induratio et degeneratio glandularum*).
2) Rozdęcie kości ze zwrzodowaceniem (*Spina ventosa*).
3) Ropienie kości bez gorączki trawiącej (*Caries ossium sine febre hectica*).
4) Zwrzodowacenie w nosie i płynienie z uszu (*Ozaena et othorroea*).
5) Szkrofuliczne zapalenie oczu (*Ophthalmia scrophulosa*).
6) Długotrwałe wysypki i wrzody (*Impetigines et ulcera*).

Z liczby chorych szkrofulicznych, corok ze szpitalu wojskowego Warszawskiego do *Buska* wysyłanych na próbę, pomimo tego, że w tym celu wybierani bywają zwykle najuporczywszą chorobą dotknięci i przez lat kilka ze szpitalu do szpitalu przechodzący, wszyscy prawie bez wyjątku wyzdrawiają.

Kołtun.

Jak szkrofuły pomiędzy dziećmi, tak choroba kołtunowa pomiędzy dorosłymi, w Polsce i Litwie, dosyć często się przytrafia. Objawia się ona pod różnemi postaciami cierpień wewnętrznych i zewnętrznych, które w szczęśliwém choroby zejściu, czyli przesileniu, kończą się spilśnieniem włosów. Choroby kołtunowe daleko są uporczywsze i ostrzejsze od szkrofulicznych, i częstokroć skutkiem przeciwnego, lub nieostrożnego leczenia, stają się niebezpiecznemi. Sądzimy przeto, że wiadomość o skutecznem wód mineralnych Buskich działaniu, nie bez pożytku będzie dla kraju, w którym kołtun jest chorobą miejscową (endemiczną).

Dziesięcio-letnie doświadczenia i spostrzeżenia dowiodły, że cierpiący na kołtun, zwłaszcza ukryty, poddawszy się metodycznej kuracyi w Busku, w przeciągu 4 do 6 tygodni wyzdrawiali zupełnie, lub znaczną odnosili ulgę. Bardzo uderzające przykłady działania wód Buskich widział Dr. Oczapowski w ranach natury kołtunowej na goleniach, naroślach kostnych, stwardnieniach gruczołów macicznych i piersiowych, skurczeniu członków, garbach i artrytyzmie. Lecz w stanie kachektycznym (*cachexia plicosa*) wody Buskie widocznie szkodziły, dla tego może, że woda solno-siarczana rozrzadza krew, zkądinąd rozcieńczoną w kachexyi, co przyśpiesza wybuchnięcie szkorbutu.

Wiadomo, że osoby, kołtunem dotknięte, mają ob-

мѣютъ обильную и вонючую испарину, что поддержанїе этого отдѣленія много облегчаетъ ихъ страданія, и потому весьма желательно было бы завести здѣсь Русскія бани, коихъ употребленїе купно съ минеральными водами, безъ сомнѣнія способствовало бы вѣрному и скорому исцѣленію.

Завалы брюшные и Геморой.

Разсматривая образъ жизни, болѣе сидячїй пищу мясную и пучащую, употребленїе горячительныхъ напитковъ, въ особенности пива, почти можно согласиться на то, что вышесказанные недуги суть свойственные жителямъ здѣшняго края. Что же наичаще встрѣчается практикующему здѣсь врачу, если не обструкція воротной вены, геморой— отъ неправильнаго въ брюшной полости кровообращенія, и въ слѣдствіе всего этого обструкція печени, или селезенки? Въ леченіи этихъ болѣзней, Бусская вода, занимаетъ едва ли не первое мѣсто. Сколько страждущихъ совершенно выздоровѣли, искавъ безуспѣшно пользы у водъ заграничныхъ. Само собою разумѣется однакожъ, что безъ совѣта свѣдущаго врача, благоразумные люди не должны сами располагать леченїемъ. Завалы брюшныхъ внутренностей, какъ послѣдствія злокачественныхъ лихорадокъ, тоже скоро уступаютъ Бусскимъ водамъ. Почти всѣ больные, изъ Варшавскаго госпиталя ежегодно туда отправляемые, совершенно выздоравливали, исключая лишь такихъ, у коихъ образовалась уже водяная болѣзнь, или брюшные органы пришли въ нагноеніе.

Ревматизмъ. Ломота.

Не станемъ много распространяться на счетъ хорошаго дѣйствія Бусскихъ водъ въ застарѣломъ ревматизмѣ и ломотѣ; слѣдующїй фактъ, лучше всякихъ словъ въ этомъ убѣдитъ каждаго. Въ прошломъ году, привезено въ Бусскъ 5 человѣкъ съ сведенїемъ ногъ (*Contractura spuria*), кои прошли весь строй рецептурнаго леченія безъ всякой пользы. Едва каждый изъ нихъ принялъ 15 ваннъ, какъ бросивъ костыли, они могли уже прогуливаться свободно. Однакожъ Докторъ Очаповскій, изъ рукописи коего это заимствуемъ, удостовѣрился, что хотя больные артритическими ломотами, получали здѣсь облегченїе, но образовавшїеся съ давняго времени костные наросты ни мало не разрѣшались.

Накожныя сыпи.

Хроническія сыпи разнаго рода, какъ то: золотушныя, колтунныя, артритическія, парши, лишаи, чесотка, печеночныя пятна и другія, которыхъ причины иногда постигнуть не возможно, излечиваются здѣсь весьма удачно. Множество подобныхъ больныхъ, нынѣ на пространствѣ цѣлаго Царства Польскаго находящихся, могутъ о томъ засвидѣтельствовать.

Меркуріальная болѣзнь.

Отъ небрежнаго пользованія чрезмѣрнымъ употребленїемъ меркурія, образуется эта мучительная болѣзнь. По свойству ли здѣшняго климата, или быть можетъ, отъ золотушнаго или колтуннаго расположенія въ тѣлѣ, опредѣлить трудно, только здѣсь она встрѣчается довольно часто. Такого рода больные обрѣтаютъ при Бусскомъ источникѣ вѣрную и скорую помощь. Пожалѣемъ мимоходомъ, что противувоспалительный способъ леченія сифилитическихъ болѣзней, принятый во всѣхъ просвѣщенныхъ государствахъ и въ нѣкоторыхъ Русскихъ госпиталяхъ, не введенъ доселѣ въ общее употребленїе. Тогда меркуріальная болѣзнь не имѣла бы мѣста.

Кромѣ сказанныхъ болѣзней, Бусскія воды употребляемы были съ пользою въ слѣдующихъ.

1) Зобъ (*Struma.*)

2) Глисты (*Helminthiasis.*)

3) Гипохондрія отъ ослабленія пищеварительныхъ органовъ (*Hipochondriasis ex inertia organorum digestionis.*)

4) Частный мѣстный параличъ ревматическаго свойства (*Paralysis topica recens rheumatica indolis.*)

5) Холодныя опухоли составовъ.

6) Отвердѣнїе клѣтчатой плевы (*Induratio textus cellulosi.*)

Въ заключенїе скажемъ, въ какихъ болѣзняхъ не должно ожидать отъ Бусскихъ водъ никакой пользы.

1) Цынготная кахексія (*Cachexia scorbutica.*)

2) Органическія болѣзни сердца и сосудовъ (*Morbi cordis et vasorum organici.*)

3) Нервныя болѣзни, отъ растройства нервовъ зависящія (*Morbi nervosi ex nervorum deviatione provenientes.*)

4) Бѣли отъ выпаденія матки (*Fluor albus ex uteri prolapsus.*)

5) Субъекты расположенные къ кровохарканїю, или къ удару.

6) Наконецъ всѣ больные, у коихъ какой либо внутренїй органъ перешелъ уже въ нагноенїе.

fitą i woniejącą transpiracyą; że utrzymanie tego wyziewu wielką przynosi w ich cierpieniach ulgę, i dla tego życzyć należy, aby w Busku zaprowadzono łaźnie parowe, których użycie pospołu z wodami mineralnemi, przyczyniłoby się niezawodnie do pewnego i prędkiego leczenia.

Obstrukcye brzuchowe i hemoroidy.

Zastanawiając się nad sposobem życia mieszkańców tego kraju, po większej części siedzącym, przy używaniu pokarmów mięsnych i opychających, a trunków rozpalających, powszechnie piwa, można prawie z pewnością powiedzieć, że wszystkie wyżej wspomnione choroby, właściwemi są tymże. Bo i cóż najczęściej natrafia tu lekarz praktykujący, jeżeli nie obstrukcyą żyły wrotnej, hemoroidy, z nieporządnego krwi krążenia w części brzusznej, i w skutku tegoż obstrukcyą wątroby, lub śledziony? W leczeniu tych chorob, woda Buska ledwo nie pierwsze trzyma miejsce. Ilużto cierpiących zupełnie tu przyszło do zdrowia, po bezskutecznem udawaniu się do wód zagranicznych! Samo przez się wszakże rozumie się, że bez porady doświadczonego lekarza, ludzie rozsądni nie powinni sami przedsiębrać swej kuracyi. Obstrukcye trzewów brzuchowych, jako następstwa ograżek przepuszczających, to jest co febrą zowiemy właściwie, prędko także ustępują od wód Buskich. Wszyscy prawie chorzy, corocznie ze szpitala Warszawskiego tam posyłani, zupełnie wyzdrawiali, wyjąwszy tych, u których się już była rozwinęła puchlina wodna, lub trzewia przeszły w ropienie.

Reumatyzm Artrytyzm.

Nie będziemy się wiele rozszerzali nad skutecznością wód Buskich w zadawnionym reumatyzmie i artrytyzmie; następny przykład, lepiej o tém każdego, niż wszelkie rozumowania, przekona. W roku zeszłym, przywieziono do Buska 5-ciu chorych, na ściągnienie nóg fałszywe (*contractura spuria*), którzy przeszli byli przez całe pasmo kuracyi receptowej, bez żadnego skutku. Zaledwo każdy z nich wziął 15 kąpieli, wnet porzucił kule i mógł się przechadzać swobodnie. Wszelako D. Oczapowski, z którego rękopismu wzięliśmy to postrzeżenie, przekonał się, że chociaż chorzy artrytyczni doświadczali tu ulgi, powstałe jednak oddawna narośle kostne, bynajmniej nie znikały.

Wysypki skórne.

Wysypki chroniczne różnego rodzaju, jako-to: szkrofuliczne, kołtunowe, artrytyczne, parchy, liszaje, świerzba, podlice i inne, których przyczyny niekiedy odgadnąć nie można, dają się tu leczyć bardzo dobrze. Mnóstwo podobnych chorych, po całém Królestwie Polskiém znajdujących się, może o tém zaświadczyć.

Choroba z nadużycia żywego srébra.

Przez nieostróżne leczenie lub przeładowanie merkuryuszem, powstaje ta dręcząca choroba. Czyli to działaniem tutejszego klimatu, czy też bydź może ze szkrofulicznego lub kołtunowego usposobienia w ciele osób leczonych, oznaczyć trudno; dość na tém, że ona tu dosyć często się przytrafia. Chorzy tego rodzaju doświadczają u wód Buskich pewnej i prętkiej pomocy. Z żalem wspomnimy tu nawiasem, że przeciw zapalny sposób leczenia chorób syfilitycznych, we wszystkich oświeconych krajach i w niektórych szpitalach Rossyjskich przyjęty, dotychczas nie wszedł w powszechne użycie. Choroba ta wtedy, nie miałaby miejsca.

Oprócz wyliczonych chorób, wody Buskie używane były w korzyś nie i w następujących:

1) Woli (*Struma*).

2) Glistach (*Helminthiasis*).

3) Hypochondryi z nieczynności organów trawienia (*Hypochondriasis ex inertia organorum digestionis*).

4) Paraliżu miejscowym, niezadawnionym, natury reumatycznej (*Paralysis topica recens rheumaticae indolis*).

5) Zimnych obrzęknieniach stawów.

6) Stwardnieniu tkanki komórkowej (*Induratio textus cellulosi*).

W końcu wymienimy, w jakich chorobach nie można się spodziewać z wód Buskich żadnego skutku.

1) W szkorbucie (*Cachexia scorbutica*).

2) W chorobach organicznych serca i naczyń (*Morbi cordis et vasorum organici*).

3) W chorobach nerwowych ze zboczenia czynności nerwów (*Morbi nervosi ex nervorum deviatione provenientes*).

4) W białych upławach z opadnienia macicy (*Fluor albus ex uteri prolapsus*).

5) W usposobieniach do plucia krwią lub apoplexyi.

6) Nakoniec w chorobach, w których jakiekolwiek organ wewnętrzny przeszedł już w ropienie.

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Іюля 8 д. 1838 г.— Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій.*